

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **M. L.**, zast. JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou se sídlem Bartošova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2011, č. j. OAM-2/ZA-ZA06-ZA04-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 9. 2011, č. j. 56 Az 2/2011 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Pěvě Skýbové, se sídlem Bartošova 4, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2 880 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného pravomocného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2011, č. j. OAM-2/ZA-ZA06-ZA04-2011, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V podané kasační stížnosti však stěžovatel žádný konkrétní důvod v tomto smyslu neuvedl a jako důvody kasační stížnosti označil § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Konkrétně přitom poukázal na to, že svoji vlast opustil z důvodů pronásledování, kdy na něho byl vyvíjen nátlak kvůli účasti a vystupování na mítincích, což krajský soud, jakož i žalovaný správní orgán, nesprávně vyhodnotil. Dále stěžovatel poukázal na své osobní problémy v zemi původu i na to, že argumentoval též humanitárními důvody (v souvislosti se svým špatným zdravotním stavem) s tím, že krajský soud dle jeho názoru nesplnil zákonnou přezkumnou funkci a svým rozhodnutím nenaplnil očekávání, které v soudní řízení vkládal. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

K tomu Nejvyšší správní soud považuje za nutné nejprve alespoň rámcově připomenout, že se v případě stěžovatele jedná o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany podanou poté, co jeho první žádost ze dne 11. 9. 2006 byla zamítnuta, přičemž dané rozhodnutí bylo podrobeno soudnímu přezkumu před Městským soudem v Praze a následně i před Nejvyšším správním soudem, který kasační stížnost stěžovatele svým usnesením ze dne 14. 5. 2009, č. j. 9 Azs 96/2008 - 91, odmítl pro nepřijatelnost. Stěžovatel však poté namísto vycestování z území České republiky podal novou žádost o udělení mezinárodní ochrany; k jejím důvodům je potřeba s odkazem na předchozí soudní řízení připomenout, že stěžovatel nebyl v zemi původu nijak politicky činný a jeho problémy nebyly způsobeny žádným z azylově relevantních důvodů, což bylo ostatně potvrzeno i v nyní projednávané věci.

Stěžovatel ke svým obavám z pronásledování nemá žádné důkazy a není schopen své obavy blíže konkretizovat ani vyjádřit svůj názor na současnou situaci v Arménii. Skutečnost, že s tamější situací není spokojen, ani jeho další osobní problémy (spočívající v tom, že v zemi původu nemá kde bydlet a nemá tam rodinu ani nikoho bližšího) nepředstavují žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Jakkoli je totiž jejím smyslem poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46, či ze dne 6. 11. 2003,

č. j. 6 Azs 12/2003 - 49, oba dostupné z www.nssoud.cz, stejně jako další zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatelem opakované důvody ohledně jeho pronásledování v zemi původu, jakož i jím zmiňovanou obtížnou osobní situaci, lze v kontextu výše uvedeného vnímat spíše jako snahu směřující k legalizaci pobytu na území České republiky. V tomto směru proto Nejvyšší správní soud odkazuje rovněž na svoji setrvalou judikaturu, v níž se touto otázkou opakovaně zabýval a konstatoval, že se v žádném případě nejedná o důvod pro udělení mezinárodní ochrany; srov. rozsudek ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48, rozsudek ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 - 53, či rozsudek ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43. V rozsudku ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48, pak Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že: *zákon o azylu sám určuje poměrně striktní pravidla, která musí žadatel o azyl, v případě, že chce získat azyl, splnit. To však není případ stěžovatele, který zcela zjevně zneužívá azylovou proceduru k legalizaci pobytu na území České republiky, což však nikdy nebylo účelem azylového řízení.*

Ohledně stěžovatelem namítaného pochybení v tom smyslu, jakým způsobem byla posouzena možnost udělení humanitárního azylu, pak Nejvyšší správní soud podotýká, že žalovaný správní orgán potažmo krajský soud se danou možností zabývaly a jejich rozhodnutí se nijak nevymykají racionální, akceptovatelné míře volného uvážení dané ustanovením § 14 zákona o azylu, která je omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu; viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 53. Stěžovatel na jedné straně sice odkazuje na svůj špatný zdravotní stav, na druhé straně je však zřejmé, že se v České republice nijak systematicky neléčil, nedodržel stanovený termín operace (v březnu 2011) a ani nijak nezpochybnil, že by jeho léčení v zemi původu nebylo možné. Na základě uvedeného tedy nelze dovodit žádné pochybení ve smyslu výše uvedených limitů úvahy žalovaného správního orgánu aprobované krajským soudem.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námítky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. V předmětné věci Nejvyšší správní soud ustanovené zástupkyni – advokátce JUDr. Pěvě Skýbové – přiznal náhradu nákladů podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v odměně za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu týkající se věci samé) v částce 2100 Kč a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč, tj. v částce 2400 Kč, zvýšené o daň z přidané hodnoty v sazbě 20 % ve výši 480 Kč, celkem tedy 2880 Kč. Tato částka bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám ustanovené zástupkyně stěžovatele do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu